

Het geluid van de ethiek

‘Gefeliciteerd met je zwangerschap!’, zei de verloskundige enthousiast. ‘Even kijken, je bent boven de 35 jaar, dan maken wij meteen een afspraak voor een nekplooiemeting.’ ‘Nee, dat wil ik liever niet’, antwoordde de vrouw tegenover haar fronsend. ‘Oh? Uh, nou ja, dan zien wij het wel bij de 20-wekenecho. Die wordt niet meer vergoed, maar zit nog wel bij de verzekering in. Zullen wij de datum vast prikken?’

‘Waarom wordt die echo gemaakt?’, vroeg de vrouw. ‘Nou ja, kijk, als er iets met het kind je is, dan kunnen wij goede medische zorg bieden bij de geboorte’, legde de verloskundige uit. ‘En als er iets met het kindje is’, zei de aanstaande moeder, ‘dan vragen jullie mij toch of het geaborteerd moet worden, als een van de mogelijkheden?’ Het bleef pijnlijk stil in de spreekkamer. De enthousiaste sfeer was verdwenen. ‘Ziet u’, vervolgde de vrouw, ‘mijn man en ik willen niets weten. Wij willen leven met wat wij ontvangen. Het kindje kan gezond geboren worden, of ziek, ook ernstig gehandicapt. Samen willen wij leven met het leven dat we ontvangen. Ook ziek leven is leven.’

In het alledaagse leven zijn er momenten dat ethische dilemma’s niet meer herkend worden, omdat die zich bijna niet meer als keuzes aandienen. Ontmasker maar eens het zorgzame aanbod van een echo als de eerste stap naar een keus op leven en dood. Het gaat ergens over. Er staan levens op het spel, van ongeborene, moeder, vader, familie – en een hele wereld om hen heen die er iets van vindt.

Het geluid van de ethiek klinkt in deze situaties vaak heel erg zwak. Wat moet je doen tegen een overmacht aan vanzelfsprekendheden, als je ziek bent, in verwachting, als je sterven gaat? Volgens mij is dit niet alleen de verantwoordelijkheid van degene die een keus moet maken. Het zou al heel wat zijn wanneer in ieder geval hulpverleners mensen beter bewust maken dat er een keus is. Niet het dilemma zelf is lastig om mee om te gaan, maar de verhulling ervan brengt mensen in verwarring. ◀

Janneke (ds. J.) Nijboer is missionair predikant in de Protestantse Gemeente te Noordwijk. Pionierend met mensen tussen 25 en 45 jaar zoekt ze naar nieuwe vormen van kerk zijn.
www.windkracht3pt0.nl; www.bermoogst.nl